

osiguranike, nezavisno od iznosa doprinosa koji plaća svaki od njih, kao i mehanizam za prebijanje troškova i rizika, posredstvom kojeg sistemi koji ostvaruju dobit učestvuju u finansiranju sistema koji imaju strukturalne finansijske poteškoće."

Naime, sredstva koja se u KS-u, HNK, Kantonu 10 i USK isplaćuju iz zavoda zdravstvenog osiguranja radi ostvarivanja prava osiguranika ne zavise od visine doprinosa koje osiguranik uplaćuje u zavod/fond, nego se u potpunosti primjenjuje princip solidarnosti. Prema tome, takva aktivnost nije ekonomska i ona **ne podliježe pravilima konkurencije i pravilima državne pomoći**. Naime, u konkretnom slučaju, građani kao osiguranici iz svojih ličnih sredstava (bruto plaće) uplaćuju doprinose na osnovu kojih se formira fond zdravstvene zaštite. Djelovanje zavoda zdravstvenog osiguranja zasniva se na principu solidarnosti, neprofitno je i nije tržišno organizirano. Samim tim Vijeće je utvrdilo da aktivnosti taksativno navedenih vlada **ne podliježu pravilima o državnoj pomoći**.

Evropski sud pravde je u prethodno navedenim relevantnim odlukama zauzeo stav da zdravstveni fondovi/zavodi i druge organizacije koje su uključene u javni sistem socijalne zaštite, kada je njihova aktivnost zasnovana na principu društvene solidarnosti, obavljaju isključivo društvenu funkciju, jer je u tom slučaju njihova aktivnost neprofitna.

Uzimajući u obzir navedeno, u konkretnom slučaju Vijeće je utvrdilo da u Odluci o listi lijekova Kantona Sarajevo, Odluci o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, Odluci o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 i u Odluci o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona nije sadržana državna pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, s obzirom na to da je Vijeće utvrdilo da se djelovanje navedenih zavoda kao javnih zdravstvenih ustanova zasniva na principu solidarnosti, koji su finansirani putem obaveznih doprinosa i/ili budžetskim dotacijama, a usluge se pružaju bez naknade krajnjih korisnika, odnosno pružaoci tih usluga tj. zavodi kao javne zdravstvene ustanove se ne smatraju preduzetnicima, odnosno nije riječ o ekonomskoj aktivnosti bez obzira što se i te ustanove nalaze "na tržištu" prilikom nabavke neophodnih proizvoda i usluga namijenjenih toj djelatnosti.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 02-26-1-51-27/21
21. marta 2023. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća za državnu pomoć BiH
Dženan Selimbegović, s. r.

Na temelju članka 12. stavak (7) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20), te članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave društva Unifarm d.o.o. Lukavac, koje zastupa odvjetnik Zlatan Balta, za ocjenjivanje dodijeljene državne potpore sljedećim korisnicima: Amsalu d.o.o Sarajevo, Bosnalijeku d.d. Sarajevo, Farmaviti d.o.o. Sarajevo,

Hemofarmu d.o.o. Sarajevo i Zadi Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 131. sjednici, održanoj 21. 3. 2023. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Utvrđuje se kako mjere sadržane u Odluci o listi lijekova Kantona Sarajevo, broj: 02-05-34488-3/18 od 11. 10. 2018. godine, Odluci o izmjenama i dopunama Odluke o listi lijekova Kantona Sarajevo, broj: 02-04-25959-22/21 od 24. 6. 2021. godine, Odluci o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, broj: 01-1-02-1370/21 od 24. 5. 2021. godine, Odluci o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10, broj: 01-02-26-2/21 od 22. 4. 2021. godine, i u Odluci o listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona, broj: 03-017-4215/2022 od 25. 3. 2022. godine, ne predstavljaju državnu potporu u smislu Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je prijavu nezakonite državne potpore, odnosno Zahtjev za ocjenjivanje dodijeljene državne potpore (u daljnjem tekstu: prijava), u skladu s člankom 10. stavak (2) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), akt broj: 02-26-1-51-1/21 od 25. 10. 2021. godine. Podnositelj prijave je Unifarm d.o.o. Lukavac (u daljnjem tekstu: društvo Unifarm), sa sjedištem u Bistarcu, Novo naselje b.b., Lukavac, kojeg zastupa Zlatan Balta, odvjetnik iz Sarajeva, sa sjedištem u ul. Fra Andela Zvizdovića 1, Sarajevo, po punomoći, i koji se bavi prometovanjem lijekova na teritoriju Bosne i Hercegovine, te je, sukladno Zakonu o lijekovima BiH, registriran kao zastupnik više stranih proizvođača lijekova, među ostalim Replek Farm DOOEL Skoplje, Sjeverna Makedonija, Biofarma Ilac San. ve Tic. A.S., Turska, Deva Holding A.S., Turska, i Sopharma AD, Bugarska.

Prijava je podnesena zbog dodjeljivanja, kako se u aktu podnositelja prijave navodi, nedozvoljene državne potpore iz članka 5. Zakona od sljedećih davatelja, za svakoga od njih odvojeno i pojedinačno:

- Vlade Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada KS), donošenjem akta – Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o listi lijekova Kantona Sarajevo, broj: 02-04-25959-22/21 od 24. 6. 2021. godine ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 26/21);
- Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada HNK), donošenjem akta – Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, broj: 01-1-02-1370/21 od 24. 5. 2021. godine ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 04/21);
- Vlade Kantona 10, donošenjem akta – Odluka o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10, broj: 01-02-26-2/21 od 22. 4. 2021. godine ("Narodne novine Kantona 10", broj 04/21).

Korisnici državne potpore u konkretnome slučaju su bosanskohercegovački proizvođači lijekova, i to: Amsal d.o.o. Sarajevo, Bosnalijek d.d. Sarajevo, Farmavita d.o.o. Sarajevo, Hemofarm d.o.o. Sarajevo i Zada Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac.

Odvjetnik Zlatan Balta je, uz prijavu, Vijeću dostavio sljedeće dokumente:

- Punomoć za zastupanje od 7. 10. 2021. godine;
- Odluku Vlade Kantona Sarajevo o izmjenama i dopunama Odluke o listi lijekova Kantona Sarajevo, broj: 02-04-25959-22/21 od 24. 6. 2021. godine ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 26/21), (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova KS);
- Pozitivnu A listu lijekova Kantona Sarajevo koja se primjenjuje od 1. 8. 2021. godine (nova pozitivna lista lijekova KS);
- Odluku Vlade Kantona Sarajevo o listi lijekova Kantona Sarajevo, broj: 02-05-34488-3/18 od 11. 10. 2018. godine ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 43/18 i 48/18), (Odluka o prethodnoj pozitivnoj listi lijekova KS);
- Pozitivnu A listu lijekova Kantona Sarajevo koja se primjenjivala do 31. 7. 2021. godine (prethodna pozitivna lista lijekova KS);
- Dopis Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, broj: 10-33-26557/21 od 9. 7. 2021. godine;
- Odluku Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, broj: 01-1-02-1370/21 od 24. 5. 2021. godine ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 04/21), (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova HNK);
- Pozitivnu A listu lijekova HNK koja se primjenjuje od 23. 8. 2021. godine (nova pozitivna lista lijekova HNK);
- Odluku Vlade HNK o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona ("Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", broj 4/2019) (Odluka o prethodnoj pozitivnoj listi lijekova HNK);
- Prethodnu pozitivnu A listu lijekova HNK koja se primjenjuje od 22. 8. 2021. godine (prethodna pozitivna lista lijekova HNK);
- Odluku Vlade Kantona 10, broj: 01-02-26-2/21 od 22. 4. 2021. godine, o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova Kantona 10);
- Listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 (pozitivna lista lijekova Kantona 10) za 2021. godinu (nova pozitivna lista lijekova Kantona 10);
- Odluku o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 – pozitivna lista lijekova Kantona 10, broj: 01-02-64-1/20 od 9. 4. 2020. godine ("Narodne novine Kantona 10", broj 4/20), (Odluka o prethodnoj pozitivnoj listi lijekova Kantona 10);
- Listu lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja

Kantona 10 – pozitivna lista lijekova Kantona 10 ("Narodne novine Kantona 10", broj 4/20) za 2020. godinu (prethodna pozitivna lista lijekova Kantona 10);

- Dopis Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine, broj: 02-26-4-105-2/21 od 28. 9. 2021. godine;
- Uvjerenje o registraciji/upisu u Jedinствени регистар обвезника неizravnih poreza за одвјетника Златана Балту, број: 04/1-17-1-UPJR/1-5914-2/17 од 3. 10. 2017. године.

Uvidom u predmetnu dokumentaciju, Vijeće je utvrdilo da je ona nepotpuna, te se davateljima (Vladi KS, Vladi HNK i Vladi Kantona 10) obratilo Zahtjevom za dostavu pojedinačnog iznosa sredstava koji su (bosanskohercegovački) proizvođači lijekova: Amsal d.o.o. Sarajevo, Bosnalijek d.d. Sarajevo, Farmavita d.o.o. Sarajevo, Hemofarm d.o.o. Sarajevo i Zada Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac na ovaj način dobili od navedenih davatelja državne potpore u 2021. godini, akt broj: UP/I 02-26-1-51-4/21 od 23. 2. 2022. godine.

1.1. Očitovanje Vlade HNK

- **Ministarstvo financija HNK**
- **Zavod zdravstvenog osiguranja HNK**
- **Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi HNK**

Na akt Vijeća, broj: UP/I 02-26-1-51-4/21 od 23. 2. 2022. godine, dostavljen je odgovor Ministarstva financija HNK, akt broj: 04-01-33-654-2/22 od 14. 3. 2022. godine, u kojemu se navodi kako prema Odluci Vlade HNK o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, broj: 01-1-02-1370/21, za spomenute dobavljače lijekova iz proračuna HNK nisu izdvajana sredstva. U istome aktu navodi se kako bi eventualna izdvajanja sredstava za ove namjene mogla biti s računa Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK koji je zasebna pravna osoba s izvornim sredstvima i nadležnostima i da isti dopis uputimo Zavodu zdravstvenog osiguranja HNK.

Sukladno navedenome, Vijeće je Zavodu zdravstvenog osiguranja HNK uputilo Zahtjev za dostavu dokumentacije, akt broj: UP/I 02-26-1-51-6/21 od 29. 3. 2022. godine.

Zavod zdravstvenog osiguranja HNK je aktom broj: 04-33-14-8-3-07576-1/22 od 4. 4. 2022. godine informirao Vijeće da Zavod lijekove koji se propisuju osiguranicima preko pozitivne liste lijekova HNK redovito plaća ugovornim ljekarnama koje ih izdaju osiguranicima i da, sukladno navedenome, Zavod nema nikakvoga ugovornog odnosa s proizvođačima lijekova s pozitivne liste lijekova HNK. S obzirom na to da od Zavoda Vijeće uopće nije dobilo odgovor na navedeni Zahtjev, Vijeće se ponovno obratilo Zavodu Zahtjevom za dostavu odgovora, akt broj: UP/I 02-26-1-51-9/21 od 12. 4. 2022. godine. Dana 5. 5. 2022. godine Zavod zdravstvenog osiguranja HNK dostavio je odgovor na akt Vijeća, broj: UP/I 02-26-1-51-9/21 od 12. 4. 2022. godine. U njemu se navodi kako Zavod zdravstvenog osiguranja HNK navedenim subjektima nije dijelio novčana sredstva na bilo koji način i kako je Zavod u ugovornom odnosu s ljekarnama, a ne s proizvođačima ili prometnicima lijekova. Također se navodi kako se sve uplate koje vrši Zavod odnose isključivo na plaćanje lijekova koje su osiguranici preuzeli u ljekarnama besplatno ili uz određenu participaciju, ukoliko je ona propisana, kao i na ime naknada za izdavanje recepata.

Zavod ne raspolaže podacima o iznosima koje ljekarne uplaćuju proizvođačima/prometnicima lijekova od kojih se opskrbljuju.

Vijeće je zaprimilo i očitovanje Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi HNK, akt broj: 14-1-33-395-3/22 od 4. 4.

2022. godine, na dopis Vijeća, u kojemu se navodi kako Zavod zdravstvenog osiguranja HNK troškove lijekova koji se propisuju i izdaju osiguranim osobama Zavoda na temelju pozitivne liste lijekova HNK u potpunosti financira iz vlastitih sredstava, odnosno iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, te da se iz sredstava proračuna HNK ni po kojoj osnovi ne doznačavaju sredstva u navedenu svrhu.

1.2. Očitovanje Vlade Kantona Sarajevo

Vijeće je Vladi KS dostavilo Požurnicu za dostavu dokumentacije, akt broj: UP/I 02-26-1-51-12/21 od 18. 5. 2022. godine, s obzirom na to da ova Vlada nije dostavila odgovor na akt Vijeća, broj: UP/I 02-26-1-51-4/21 od 23. 2. 2022. godine.

Vlada KS je 27. 6. 2022. godine Vijeću dostavila očitovanje (akt broj: 02-04-7320/22 od 23. 6. 2022. godine) na akt Vijeća, broj: UP/I 02-26-1-51-12/21 od 18. 5. 2022. godine. U ovome aktu Vlada KS obavještava Vijeće kako u mandatu ove Vlade iz proračuna Kantona nije dodijeljen bilo koji iznos sredstava proizvođačima lijekova: Amsalu d.o.o. Sarajevo, Bosnalijeku d.d. Sarajevo, Farmaviti d.o.o. Sarajevo, Hemofarmu d.o.o. Sarajevo i Zadi Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac niti su sredstva iz proračuna KS doznačena bilo kojem drugom proizvođaču lijekova.

U vezi s navodima podnositelja prijave društva Unifarm, Vlada KS posebice ukazuje na sljedeće:

- 1) Odredbama članka 5. stavak (5) Zakona o lijekovima FBiH ("Službene novine FBiH", broj 109/12) propisano je kako se bliži postupak izbora lijekova, postupak i način izrade liste lijekova u FBiH, način stavljanja i skidanja lijekova s liste, obveze Ministarstva zdravstva KS i Zavoda zdravstvenog osiguranja KS, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih u listu, kao i korištenje lijekova utvrđuju propisima Federalnog ministarstva zdravstva. Odredbom članka 8. istoga Zakona data je ovlast vladama kantona za donošenje "liste lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja kantona". U listu koju utvrđuje Vlada KS obvezno ulaze lijekovi koji su uvršteni u "federalnu listu". S ciljem provedbe Zakona o lijekovima FBiH, Vlada KS je na način i sukladno postupku koji je propisan Zakonom provela proceduru i utvrdila novu listu lijekova objavljenu u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 26/21, koja se primjenjuje od 31. 7. 2021. godine. Vlada napominje kako ni jedan lijek nije izostavljen s liste, nego je sačinjena potpuno nova lista na temelju poziva upućenoga potencijalnim ponuđačima i prijava koje su po tom pozivu dostavljene Vladi KS, odnosno nadležnome ministarstvu.
- 2) Kako se u očitovanju Vlade KS navodi, značajna je i činjenica da se pozitivna lista lijekova utvrđuje isključivo u svrhu ostvarivanja prava osiguranih osoba na korištenje lijekova iz osnova zdravstvenog osiguranja. Nije riječ o sredstvima namijenjenim industriji lijekova i njihova svrha nije profit proizvođača lijekova. Sredstva koja se u KS-u isplaćuju iz fonda zdravstvene zaštite radi ostvarivanja prava osiguranika ne ovise o visini doprinosa koje osiguranik uplaćuje u fond, nego se u potpunosti primjenjuje načelo solidarnosti. U aktu Vlade KS navodi se kako takva aktivnost nije ekonomska i ona ne podliježe pravilima konkurencije.

- 3) Vlada KS u svom očitovanju ističe kako su potpuno netočni i neutemeljeni navodi podnositelja prijave društva Unifarm da Vlada KS donošenjem i usvajanjem pozitivne liste lijekova sprječava, ograničava i narušava konkurenciju na relevantnom tržištu lijekova. Pozitivnom listom lijekova se, ustvari, sukladno Zakonu o lijekovima FBiH, utvrđuju opseg i način ostvarivanja prava korisnika obveznog zdravstvenog osiguranja. Lijekovi koji se uvrštavaju na pozitivnu listu već se nalaze na tržištu lijekova i samo takvi lijekovi i mogu biti uvršteni na pozitivnu listu.
- 4) Vlada, također, ističe kako su potpuno netočni navodi podnositelja prijave da pri donošenju pozitivne liste lijekova strani proizvođači lijekova imaju nepovoljniji tretman od domaćih proizvođača lijekova. Prije svega, pozitivnom se listom lijekova ne utvrđuju prava i obveze proizvođača lijekova, nego opseg prava korisnika obveznog zdravstvenog osiguranja. Vlada KS navodi kako je za tržište lijekova u Bosni i Hercegovini, Federaciji BiH, Republici Srpskoj i Kantonu Sarajevo karakteristična ekstremna dominacija stranih proizvođača.
- 5) Vlada KS u svom očitovanju, a u svrhu poredbe, ističe kako su ilustrativni podatci o tržištu generičkih lijekova u Republici Sloveniji. Ukupan plasman generičkih lijekova u 2020. godini u Republici Sloveniji iznosi, preračunato u bh. valutu, 375.165.595,00 KM. Od toga domaći lijekovi sudjeluju s 310.675.000,00 KM ili 83%, dok ino generički lijekovi sudjeluju sa 64.500.000,00 KM ili 17%. Ukupan plasman generičkih lijekova u 2020. godini, prema izvoru (IMS 2020. godina), na tržištu BiH iznosio je 346.252.289,00 KM. Od toga su domaći lijekovi sudjelovali s 225.063.988,00 KM ili 65%. Prema istome izvoru, u 2018. godini u Sloveniji su plasirani generički lijekovi u iznosu od 307 milijuna KM, od čega više od 60% ostvaruju dva domaća proizvođača lijekova (Krka i Lek). Dakle, na slovenačkom tržištu domaći generički lijekovi sudjeluju s 83%, a na bh. tržištu domaći generički lijekovi sudjeluju s 35%. Slični su podatci o tržištu generičkih lijekova u Republici Hrvatskoj, u kojoj je plasman generičkih lijekova iznosio 712,1 milijun KM, od čega se gotovo 50% odnosilo na četiri domaća proizvođača lijekova (Pliva, Belupo, JGL, Pharma S), (izvor: IMS 2018). Izloženi podatci o sudjelovanju stranih proizvođača u BiH i KS-u, kako se u očitovanju Vlade KS navodi, potvrđuju ne samo kako strani proizvođači nisu u neravnopravnom položaju nego kako strani proizvođači imaju dominantan položaj na tržištu lijekova u BiH i KS-u.
- 6) Također, Vlada KS navodi kako su, na temelju istih činjeničnih navoda koji su istaknuti u prijavi društva Unifarm upućenoj Vijeću, Unifarm d.o.o. Lukavac, Pliva Hrvatska d.o.o. i Pliva d.o.o. Sarajevo, te Krka farma Sarajevo i Krka tovarna zdravil d.d. Republika Slovenija podnijeli Konkurencijskom vijeću BiH zahtjev za pokretanje postupka radi utvrđivanja da Odluka o izmjenama i dopunama pozitivne liste KS, broj: 02-04-25959-22/21 ("Službene novine KS", broj 26/21), predstavlja zabranjeni sporazum kojim se ograničava i onemogućava konkurencija na tržištu

lijekova koji se propisuju i izdaju na teret zdravstvenog osiguranja KS na području KS-a.

Vlada KS ističe kako je Konkurencijsko vijeće BiH, u postupcima koje su pokrenuli navedeni proizvođači lijekova, na 105. sjednici, održanoj 19. 5. 2022. godine, donijelo Rješenje broj: UP 02-26-3-034-44/21 od 19. 5. 2022. godine kojim je kao neutemeljen odbijen Zahtjev za pokretanje postupka gospodarskih subjekata Pliva Hrvatska d.o.o. i Pliva d.o.o. Sarajevo radi utvrđivanja zabranjenog sporazuma, u smislu članka 4. stavak (1) toč. a) i b) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), počinjenog donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o listi lijekova KS, broj: 02-04-25959-22/21 od 24. 6. 2021. godine ("Službene novine KS", broj 26/21). Gospodarski subjekt Unifarm d.o.o Lukavac je Konkurencijskom vijeću BiH podnio Zahtjev za pokretanje postupka protiv Vlade KS radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma, u smislu članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji. S obzirom na to da se nisu ispunili zakonski uvjeti, u smislu članka 24. stavak (2) Zakona o konkurenciji, Konkurencijsko vijeće BiH nije moglo donijeti konačno rješenje u ovome predmetnom postupku.

1.3. Očitovanje Vlade Kantona 10

Vijeće je Vladi Kantona 10 dostavilo Požurnicu za dostavu dokumentacije, akt broj: UP/I 02-26-1-51-12/21 od 18. 5. 2022. godine, s obzirom na to da ova Vlada nije dostavila odgovor na akt Vijeća, broj: UP/I 02-26-1-51-4/21 od 23. 2. 2022. godine.

Vlada Kantona 10 je 11. 7. 2022. godine Vijeću dostavila očitovanje na akt Vijeća, broj: UP/I 02-26-1-51-3/21 od 18. 5. 2022. godine. U ovome aktu navodi se kako Vlada Kantona 10 u svome mandatu (a prema važećim podacima i u prethodnim razdobljima) iz proračuna Kantona 10 nije dodijelila bilo koji iznos sredstava proizvođačima lijekova: Amsalu d.o.o. Sarajevo, Bosnalijeku d.d. Sarajevo, Farmaviti d.o.o. Sarajevo, Hemofarmu d.o.o. Sarajevo i Zadi Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac niti bilo kojemu drugom proizvođaču lijekova.

U obrazloženju akta Vlade Kantona 10 navodi se kako se prijava društva Unifarm d.o.o. Lukavac za ocjenjivanje dodijeljene državne potpore zasniva na netočnim navodima i kako je pravno neutemeljena.

Vlada Kantona 10 u svome očitovanju navodi iste podatke i činjenice koje je navela i Vlada KS u svom očitovanju.

2. Dopuna prijave državne potpore

Podnositelj prijave Unifarm, kojega zastupa odvjetnik Zlatan Balta, 27. 4. 2022. godine dostavio je Vijeću dopunu prijave državne potpore zbog dodjeljivanja nezakonite državne potpore iz članka 5. Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini Vlade KS, Vlade HNK i Vlade Kantona 10.

Sušтина dopune prijave sastoji se u sljedećem:

Podnositelj prijave dopunio je svoju prijavu u kojoj navodi kako predmetna državna potpora ne predstavlja potporu male vrijednosti (*de minimis* potporu). U dopuni prijave dostavljeni su podatci o procjeni iznosa državne potpore, odnosno podnositelj prijave dostavlja svoje procjene o iznosu koristi koju su domaći proizvođači lijekova ostvarili i nastavljaju ostvarivati radi potencijalno nezakonite državne potpore.

Dopuna prijave državne potpore odnosi se na sljedeće bosanskohercegovačke proizvođače lijekova:

- Bosnalijek d.d. Sarajevo, sa sjedištem u ulici Jukićeva br. 53, Sarajevo;
- Farmavita d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem u ulici Igmanska br. 5a, Vogošća, Sarajevo;
- Hemofarm d.o.o. Banja Luka, sa sjedištem u ulici Novakovići b.b, Banja Luka;
- Zada Pharmaceuticals d.o.o. Lukavac, sa sjedištem u ulici Bistarac donji b.b, Lukavac;
- Amsal Pharmaceuticals d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem u ulici Igmanska br. 38, Vogošća, Sarajevo.

Podnositelj prijave je u dopuni prijave dostavio nove podatke o potencijalnoj koristi koju su ostvarili primatelji državne potpore, odnosno procjenu koliko će korist primatelji državne potpore tek ostvariti.

Podatci koje dostavlja podnositelj prijave temelje se na podacima iz baze IMSBiH, koja predstavlja bazu podataka prometa lijekova u Bosni i Hercegovini.

Procjena koju dostavlja Unifarm je pripremljena na temelju analize podataka u ekvivalentnom razdoblju prije i poslije stupanja na snagu novih pozitivnih/esencijalnih listi u relevantnim kantonima.

Podnositelj prijave, također, za svakog od domaćih proizvođača dostavlja i tablicu koja pokazuje ukupnu prodaju za sve proizvode (dakle, ne samo preko esencijalne liste nego i komercijalno – izvan esencijalne liste) koje je domaći proizvođač prodao u odgovarajućem kantonu, čime se želi pokazati i potencijalno ukupno napredovanje i povećanje prodaje, tj. da izmjena pozitivnih/esencijalnih listi u KS-u, HNK i Kantonu 10 na ovaj način potencijalno pospješuje i ukupno poslovanje domaćih proizvođača lijekova u odgovarajućem kantonu.

Društvo Unifarm, također, ističe kako su svi lijekovi koji se prodaju i kupuju putem pozitivne/esencijalne liste lijekova u kantonima financirani iz javnih sredstava – tj. od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, a koji novac prikupljaju putem obveznih doprinosa za zdravstvo.

Podnositelj prijave napravio je procjenu potencijalnog povećanja prodaje lijekova navedenih proizvođača lijekova, putem pozitivnih/esencijalnih listi lijekova u KS-u, HNK i Kantonu 10, i to:

- za razdoblje od stupanja na snagu novih kantonalnih pozitivnih/esencijalnih listi lijekova pa do 28. 2. 2022.;
- prosječno mjesečno povećanje prodaje i
- projekcija povećanja prodaje za razdoblje od 36 mjeseci.

Ovi podatci sažeti su u tablicama koje su dostavljene u prilogu dopune prijave.

U prilogu dopune prijave državne potpore dostavljeni su sljedeći akti:

- Spisak proizvođača lijekova koji se smatraju domaćim proizvođačima lijekova, s internetske stranice Agencije za lijekove i medicinska sredstava BiH;
- Odluka o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK – "Službeni glasnik USK", broj 8/2022);
- Tablica 2.2. (Bosnalijek/KS);
- Tablica 2.3. (Bosnalijek/HNK);
- Tablica 2.4. (Bosnalijek/Kanton 10);
- Tablica 3.2. (Farmavita/KS);
- Tablica 3.3. (Farmavita/HNK);
- Tablica 3.4. (Farmavita/Kanton 10);
- Tablica 4.2. (Hemofarm/KS);
- Tablica 4.3. (Hemofarm/HNK);
- Tablica 4.4. (Hemofarm/Kanton 10);

- Tablica 5.2. (Zada/KS);
- Tablica 5.3. (Zada/HNK);
- Tablica 5.4. (Zada/Kanton 10);
- Tablica 6.2. (Amsal/KS);
- Tablica 6.3. (Amsal/HNK);
- Tablica 7.1. - Procjene tržišnog sudjelovanja u 2020. godini na ukupnom tržištu u KS-u (komercijalno + esencijalna lista) lijekova, za 57 vrsta/kategorija (ATC skupina) lijekova iz kojih su s nove pozitivne liste lijekova KS izostavljeni lijekovi stranih proizvođača lijekova;
- Tablica 7.2. - Procjene tržišnog sudjelovanja u 2020. godini na ukupnom tržištu HNK i KS-a (komercijalno + esencijalna lista) lijekova, za 58 vrsta/kategorija (ATC skupina) lijekova iz kojih su s nove pozitivne liste lijekova HNK izbačeni lijekovi stranih proizvođača lijekova;
- Tablica 7.3. - Procjene tržišnog sudjelovanja u 2020. godini na ukupnom tržištu u Kantonu 10 (komercijalno + esencijalna lista) lijekova, za 73 vrste/kategorije (ATC skupine) lijekova iz kojih su s nove pozitivne liste lijekova Kantona 10 izostavljeni lijekovi stranih proizvođača lijekova;
- Zaključak Vlade Kantona 10, broj: 01-02-26-1/21 od 4. 2. 2021. godine.

2.1. Druga dopuna prijave državne potpore

Dana 20. 6. 2022. godine podnositelj prijave, društvo Unifarm, podnosi drugu dopunu prijave državne potpore, akt broj: UP/I 02-26-1-51-13/21, zbog dodjeljivanja nedozvoljene državne potpore iz članka 5. Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini od sljedećih davatelja državne potpore:

- Vlade KS,
- Vlade HNK,
- Vlade Kantona 10,
- **Vlade Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada USK).**

Društvo Unifarm drugom dopunom prijave obavještava Vijeće o promjeni punomoći za zastupanje u ovine predmetu, zatim proširuje svoju prijavu i na Vladu USK te dostavlja Vijeću Obavijest Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, akt broj: 06-19-1127-1/22 od 10. 5. 2022., kojim potvrđuje navode podnosioca prijave da postupanje davatelja državne potpore predstavlja kršenje zakona Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

2.1.1. Promjena punomoći za zastupanje

Dosadašnji punomoćnik društva Unifarm, odvjetnik Zlatan Balta, od 1. 5. 2022. godine više ne djeluje kao samostalan odvjetnik, nego obavlja odvjetničku djelatnost u sklopu Odvjetničkoga društva Legal Partners d.o.o, sa sjedištem u ulici Zmaja od Bosne 12c, 71000 Sarajevo.

U prilogu druge dopune prijave državne potpore Vijeću je dostavljena nova punomoć za zastupanje društva Unifarm za punomoćnike odvjetnika Zlatana Baltu i odvjetnicu Aidu Hamur, oboje zaposleni u Odvjetničkome društvu Legal Partners d.o.o., a kojim su opozvane sve prethodne punomoći za zastupanje društva Unifarm.

2.1.2. Proširenje prijave na Vladu Unsko-sanskog kantona

Podnositelj prijave je u svojoj prijavi i u prvoj dopuni prijave detaljno objasnio postojanje potencijalno nedozvoljene državne potpore od Vlade KS, Vlade HNK i Vlade Kantona 10. Podnositelj prijave ostaje pri svojim dosadašnjim navodima, te ovim putem proširuje svoju prijavu i na Vladu USK, s obzirom na to da je i Vlada USK, kako se u tekstu podnosioca prijave

navodi, poduzela gotovo iste mjere kao i Vlada KS, Vlada HNK i Vlada Kantona 10.

U dopuni prijave navodi se kako je 7. 10. 2021. godine Vlada USK na svojoj internetskoj stranici objavila Javni poziv proizvođačima lijekova/nositeljima dozvole za stavljanje lijeka u promet da podnesu zahtjev za uvrštavanje pojedinačnih lijekova na pozitivnu listu lijekova USK.

U navedenome pozivu propisano je kako zainteresirani proizvođači lijekova, odnosno nositelji dozvole za stavljanje lijeka u promet koji su podnijeli zahtjeve i dostavili kompletiranu dokumentaciju po Javnom pozivu od 11. 5. 2020. godine nisu u obvezi podnositi nove zahtjeve ako podatci i dokumentacija o lijeku nisu mijenjani u međuvremenu.

U drugoj dopuni prijave navodi se kako je Unifarm lijekove koje je imao namjeru uvrstiti na pozitivnu listu lijekova USK prijavio po Javnom pozivu od 11. 5. 2020. godine, te u tome smislu nije postojala obveza ponovnog podnošenja zahtjeva za uvrštavanje na listu po osnovi poziva od 7. 10. 2021. godine.

Vlada USK je 25. 3. 2022. godine donijela Odluku o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK, broj: 03-017-4215/2022 ("Službeni glasnik USK", broj 8/22), (u daljnjem tekstu: Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova USK), kojom je propisana nova esencijalna lista lijekova USK – nova pozitivna A lista lijekova USK (u daljnjem tekstu: nova pozitivna lista lijekova USK) koja se primjenjuje od 31. 3. 2022. godine, a kojom se stavlja izvan snage prethodna Odluka o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK (Odluka o prethodnoj pozitivnoj listi lijekova USK) kojom je propisana prethodna pozitivna A lista lijekova USK koja se primjenjivala do 30. 3. 2022. godine.

Lijekovi proizvođača Replek, Biofarma i Deva, koje zastupa Unifarm, bili su uvršteni na prethodnu pozitivnu listu lijekova USK i prijavljeni su za uvrštavanje na novu esencijalnu listu lijekova – novu pozitivnu listu lijekova USK.

Također se u drugoj dopuni prijave navodi da je 25. 3. 2022. godine Vlada USK donijela Odluku o novoj pozitivnoj listi lijekova USK, kojom je izmijenjena struktura liste lijekova. U dopuni prijave navodi se da je Vlada USK na novu pozitivnu listu lijekova USK uvrstila ograničeni broj lijekova, i to uglavnom preferirajući domaće proizvođače naustrb stranih proizvođača lijekova.

Uz drugu dopunu prijave državne potpore podnositelj prijave dostavio je sljedeću dokumentaciju:

- Punomoć za zastupanje za odvjetnike u Odvjetničkom društvu Legal Partners d.o.o. Sarajevo;
- Javni poziv Vlade USK proizvođačima lijekova/nositeljima dozvola za stavljanje lijeka u promet da podnesu zahtjev za uvrštavanje pojedinačnih lijekova na pozitivnu listu lijekova USK, objavljen na internetskoj stranici Vlade USK 7. 10. 2021. godine;
- Dopis društva Unifarm d.o.o. Lukavac, broj 1818/20 od 21. 5. 2020. godine;
- Dopis društva Unifarm d.o.o. Lukavac, broj 2343/20 od 25. 6. 2020. godine;
- Odluku Vlade USK o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK, broj: 03-017-4215/22 od 25. 3. 2022. godine ("Službeni glasnik USK", broj 8/22), (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova USK);
- Pozitivnu A listu lijekova USK koja se primjenjuje od 31. 3. 2022. godine (nova pozitivna lista lijekova USK);

- Odluku o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK ("Službeni glasnik USK", br. 22/18 i 21/19), (Odluka o prethodnoj pozitivnoj listi lijekova USK);
- Listu lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK ("Službeni glasnik USK", br. 22/18 i 21/19), (prethodna pozitivna lista lijekova USK);
- Tablicu 3. – Procjena sudjelovanja proizvođača na relevantnom tržištu USK koje Unifarm zastupa u odnosu na druge proizvođače za 2021. godinu;
- Tablicu 4. – Procjena sudjelovanja proizvođača na relevantnom tržištu USK koje Unifarm zastupa u odnosu na druge proizvođače za 2022. godinu;
- Obavijest Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, broj: 06-19-1127-1/22 od 10. 5. 2022. godine.

Dana 23. 8. 2022. godine Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona je Vijeću dostavilo akt broj: 09-(03/1)-33-8031-2/22, u kojemu se navodi sljedeće:

Vlada USK je, sukladno članku 8. Zakona o lijekovima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 109/12), na prijedlog kantonalnog ministra zdravstva, donijela podzakonski propis koji se primjenjuje na području USK pod nazivom Odluka o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK ("Službeni glasnik USK", br. 8/22 i 18/22). U istome aktu navodi se kako ni jednim člankom navedene Odluke nije ograničen niti zabranjen promet lijekova bilo kojega proizvođača čiji je lijek registriran i koji je dobio odobrenje Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH. Na listi lijekova USK nalazi se i jedan broj lijekova stranih proizvođača, koje zastupa podnositelj prijave i koji se financiraju sredstvima Zavoda zdravstvenog osiguranja USK. Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne politike USK obavještava Vijeće da je nakon donošenja navedene Odluke udio stranih proizvođača lijekova financiranih putem Zavoda zdravstvenog osiguranja 52,56%, dok je udio domaćih proizvođača lijekova 47,35%. Također, u istome se aktu obavještava Vijeće kako Vlada USK nije davala državnu potporu navedenim bosanskohercegovačkim proizvođačima lijekova ni kao bespovratna sredstva ni kao kreditna sredstva, niti je otpisivala dugove.

3. Primijenjeni propisi

Osim odredaba Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/18), Zakona o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/1997, 7/2002, 70/2008, 48/2011, 100/2014 - odluka US, 36/2018 i 61/2022), Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), Zakona o lijekovima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 109/12), Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine, načinu stavljanja i skidanja lijekova s listi lijekova, obvezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/13).

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH kojom je propisano da se državna potpora može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz ove Uredbe i članka 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj

5/08 – izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primijeniti ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: Konkurencija i druge gospodarske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s pravilnom primjenom ovog Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svako postupanje suprotno ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja vrijede u Zajednici, osobito čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti iz pojma/definicije državne potpore, Vijeće je u konkretnom slučaju u svrhu poređenja, shodno članku 71. stavak (2) SSP-a, uzelo u obzir i sljedeći propis Europske unije:

- Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 262/1, 19. 7. 2016.) [u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2016/C 262/01).

4. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

4.1. Predmet prijave državne potpore

Predmet prijave je dodjeljivanje državne potpore iz članka 5. Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

4.2. Esencijalna lista lijekova u Kantonu Sarajevo

Vlada KS je 24. 6. 2021. godine donijela Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o listi lijekova KS, broj: 02-04-25959-22/21 ("Službene novine KS", broj 26/21), (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova KS), kojom je propisana nova pozitivna A lista lijekova Kantona Sarajevo (nova pozitivna lista lijekova KS).

4.3. Esencijalna lista lijekova u Hercegovačko-neretvanskom kantonu

Vlada HNK je 24. 5. 2021. godine donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, broj: 01-1-02-1370/21 ("Službene novine HNK", broj 04/21), (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova HNK), kojom je propisana nova pozitivna A lista lijekova HNK (nova pozitivna lista lijekova HNK).

Odlukom o novoj pozitivnoj listi lijekova HNK promijenjena je struktura nove pozitivne liste lijekova HNK.

4.4. Esencijalna lista lijekova u Kantonu 10

Vlada Kantona 10 je 22. 4. 2021. godine donijela Odluku o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10, broj: 01-02-26-2/21 (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova Kantona 10), kojom je propisana nova lista lijekova koji se

moгу propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 (nova pozitivna lista lijekova Kantona 10).

Navedena Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova Kantona 10 primjenjuje se od 1. 6. 2021. godine i njome je stavljena izvan snage prethodna (iz 2020. godine) Odluka o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 ("Narodne novine Kantona 10", broj 4/20), (prethodna pozitivna lista lijekova Kantona 10).

4.5. Esencijalna lista lijekova u Unsko-sanskom kantonu

Vlada USK je 25. 3. 2022. godine donijela Odluku o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK, broj: 03-017-4215/2022 ("Službeni glasnik USK", broj 8/22), (Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova USK), kojom je propisana nova esencijalna lista lijekova u USK – nova pozitivna A lista lijekova USK.

Navedena Odluka o novoj pozitivnoj listi lijekova USK i nova pozitivna lista lijekova USK primjenjuju se od 31. 3. 2022. godine, čime se stavlja izvan snage prethodna (iz 2018/2019. godine) Odluka o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja USK ("Službeni glasnik USK", br. 2/18 i 21/19), (Odluka o prethodnoj pozitivnoj listi lijekova USK), kojom je propisana prethodna pozitivna A lista lijekova USK (prethodna pozitivna lista lijekova USK), koja se primjenjivala do 30. 3. 2022. godine.

Vlada USK je Odlukom o novoj pozitivnoj listi lijekova USK promijenila strukturu nove pozitivne liste lijekova USK.

5. Mišljenje tijela za provedbu Zakona na prijavu državne potpore

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona, Federalno ministarstvo financija je svojim aktom dalo konzultativno mišljenje, broj: 06-11-3-4-9304/21 od 22. 12. 2021. godine, na prijavu državne potpore društva Unifarm, koje zastupa odvjetnik Zlatan Balta, po punomoći, a koja se odnosi na ocjenjivanje dodijeljene državne potpore, sukladno članku 10. stavak (2) Zakona o sustavu državne potpore u BiH, zbog dodjeljivanja nedozvoljene državne potpore iz članka 5. Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

U navedenome mišljenju Federalno ministarstvo financija ističe da s aspekta Zakona konkretni slučaj može predstavljati državnu potporu. Međutim, s obzirom na to da Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Federaciji BiH nisu definirani na odgovarajući način kriteriji dodjele državne potpore u području lijekova te, sukladno tome, Federalno ministarstvo financija na temelju dostupnih činjenica ne može donijeti stajalište kako je riječ o nezakonitoj državnoj potpori.

6. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu društva Unifarm na 131. sjednici, održanoj 21. 3. 2023. godine. Pri donošenju odluke, Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

S obzirom na to da je društvo Unifarm, koje zastupa odvjetnik Zlatan Balta, po punomoći, 25. 10. 2021. godine Vijeću dostavilo prijavu nezakonite državne potpore, odnosno Zahtjev za ocjenjivanje dodijeljene državne potpore, sukladno članku 10. stavak (2) Zakona, zbog dodjeljivanja, kako se u aktu podnositelja prijave navodi, nedozvoljene državne potpore iz članka 5. Zakona od sljedećih davatelja državne potpore: Vlade KS, Vlade HNK, Vlade Kantona 10 i Vlade USK korisnicima, bosanskohercegovačkim proizvođačima lijekova, i to: Amsalu d.o.o. Sarajevo, Bosnalijeku d.d. Sarajevo, Farmaviti d.o.o. Sarajevo, Hemofarmu d.o.o. Sarajevo i Zadi Pharmaceuticals d.o.o.

Lukavac, Vijeće je provelo postupak *ex post* kontrole državne potpore.

Naime, Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li mjere sadržane u Odluci o listi lijekova Kantona Sarajevo, Odluci o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, Odluci o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 i u Odluci o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona predstavljaju državnu potporu u smislu članka 3. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.

Vijeće u konkretnome slučaju nije utvrđivalo jesu li ispunjena sva četiri kumulativna uvjeta iz članka 3. stavak (1) Zakona koja moraju biti ispunjena kako bi se neka mjera smatrala državnom potporom. Naime, u Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) o definiranju pojma državne potpore u toč. 6. i 7. propisano je kako se pravila o državnoj potpori primjenjuju samo ako je korisnik mjere "poduzetnik", odnosno subjekt koji obavlja ekonomsku djelatnost, bez obzira na njegov pravni status i način na koji se financira. Nastavno, u točki 20. definirano je kako su programi socijalnog osiguranja temeljeni na solidarnosti koji ne uključuju ekonomsku djelatnost i kako obično imaju sljedeća svojstva:

- (a) članstvo u programu je obvezno¹;
- (b) svrha programa je isključivo socijalna²;
- (c) program je neprofitan³;
- (d) prava su neovisna o uplaćenim doprinosima⁴;
- (e) plaćene naknade nisu nužno razmjerne zaradi osigurane osobe⁵ i
- (f) država nadzire program⁶.

(a) Članstvo u programu je obvezno

Sukladno točki 21. Obavijesti Komisije, članstvo u programu socijalnog osiguranja zasnovano na načelu solidarnosti koje ne uključuje ekonomsku djelatnost je obvezno i takvi programi koji se zasnivaju na načelu solidarnosti razlikuju se od programa koji uključuju ekonomsku djelatnost po tome što u programima koji imaju ekonomsku djelatnost članstvo nije obvezno, zatim prava o uplaćenim doprinosima ovise o finansijskim rezultatima programa (to je načelo kapitalizacije), ti programi su profitabilne prirode i osobama se pružaju dodatna prava uz ona koja se pružaju u okviru osnovnoga programa.

Neki programi sadržavaju značajke obiju kategorija. U takvim slučajevima klasifikacija programa ovisi o analizi različitih elemenata i njihovoj važnosti.

Sukladno točki 13. presude Suda od 17. veljače 1993., Poucet i Pistre, spojeni predmeti: C-159/91 i C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63 - "Programi socijalnog osiguranja

¹ Presuda Suda od 17. veljače 1993., Poucet i Pistre, spojeni predmeti: C-159/91 i C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, točka 13.

² Presuda Suda od 22. siječnja 2002., Cical i INAIL, C-218/00, ECLI:EU:C:2002:36, točka 45.

³ Presuda Suda od 16. ožujka 2004., AOK Bundesverband, spojeni predmeti: C-264/01, C-306/01, C-354/01 i C-355/01, ECLI:EU:C:2004:150, toč. 47. do 55.

⁴ Presuda Suda od 17. veljače 1993., Poucet i Pistre, spojeni predmeti: C-159/91 i C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, toč. 15. do 18.

⁵ Presuda Suda od 22. siječnja 2002., Cical i INAIL, C-218/00, ECLI:EU:C:2002:36, točka 40.

⁶ Presuda Suda od 17. veljače 1993., Poucet i Pistre, spojeni predmeti: C-159/91 i C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, točka 14.; presuda Suda od 22. siječnja 2002., Cical i INAIL, C-218/00, ECLI:EU:C:2002:36, toč. 43. do 48.; presuda Suda od 16. ožujka 2004., AOK Bundesverband, spojeni predmeti: C-264/01, C-306/01, C-354/01 i C-355/01, ECLI:EU:C:2004:150, toč. 51. do 55.

zasnovani su na sustavu obveznih doprinosa koji su neophodni za primjenu načela solidarnosti i za finansijsku ravnotežu tih programa."

(b) Svrha programa je isključivo socijalna

Naime, sukladno točki 45. presude Suda od 22. siječnja 2002., u predmetu *Cisal i INAIL*, C-218/00, ECLI:EU:C:2002:36 - "Djelatnost programa koji se zasniva na načelu solidarnosti nije ekonomska djelatnost u svrhu prava konkurencije i svrha programa je isključivo socijalnog karaktera, nema tržišnu aktivnost, a samim tim ni elemenata državne potpore jer javne usluge koje se obavljaju na načelu solidarnosti ne predstavljaju ekonomsku aktivnost i nisu tržišno organizirane."

(c) Program je neprofitan

U točki 47. presude Suda od 16. ožujka 2004, AOK Bundesverband, spojeni predmeti: C-264/01, C-306/01, C-354/01 i C-355/01, ECLI:EU:C:2004:150, navodi se da je "Sud smatrao da programi socijalnog osiguranja slijede isključivo društveni cilj i ne bave se ekonomskom aktivnošću. Sud je utvrdio da je djelovanje javnih bolnica zasnovano na načelu solidarnosti, u potpunosti je neprofitno i naknade koje se isplaćuju su zakonom propisane naknade koje nemaju veze sa iznosom doprinosa".

(d) Prava su neovisna o uplaćenim doprinosima

U točki 15. presude Suda od 17. veljače 1993., *Poucet i Pistre*, spojeni predmeti: C-159/91 i C-160/91, ECLI:EU:C:1993:63, izričito se navodi da "u obavljanju svoje djelatnosti zdravstveni fondovi primjenjuju zakon i na taj način ne mogu utjecati za iznos doprinosa, korištenje sredstava i određivanje razine korištenja određenih beneficija".

Sukladno navedenome, građani ulaganjem sredstava, na načelima uzajamnosti i solidarnosti, osiguravaju ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu i druge oblike osiguranja neovisno o visini uplaćenih doprinosa.

(e) Plaćene naknade nisu nužno razmjerne zaradi osigurane osobe

Shodno točki 40. u presudi Suda od 22. siječnja 2002., predmet *Cisal i INAIL*, C-218/00, ECLI:EU:C:2002:36, jasno se navodi - "Iznos isplaćenih naknada nije nužno proporcionalan primanju osiguranika, budući da se za obračun mirovina koriste samo plaće koje se nalaze između minimuma i maksimuma koji odgovara prosjeku i da se može uzeti u obzir plaća u cijeloj zemlji, smanjena ili povećana za 30%."

(f) Država nadzire program

Sukladno točki 14. presude Suda od 17. veljače 1993., *Poucet i Pistre*, spojeni predmeti: C-159/91 i C-160/91, ECLI:EU - "Upravljanje programima socijalnog osiguranja povjereno je zavodima zdravstvenog osiguranja, fondovima zdravstvenog osiguranja čije su aktivnosti pod kontrolom države djelujući preko ministarstva zdravstva, socijalnog osiguranja i ministarstva financija."

Slijedom definiranog, Vijeće je utvrdilo da je u članku 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH propisano kako zdravstveno osiguranje, kao dio socijalnog osiguranja građana, čini jedinstveni sustav u sklopu kojega građani ulaganjem sredstava, na načelima uzajamnosti i solidarnosti, obvezno u okviru kantona osiguravaju ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu i druge oblike osiguranja na način utvrđen ovim Zakonom, drugim zakonima i propisima donesenim na temelju zakona. Člankom 6. ovoga Zakona propisuje se da se obvezno zdravstveno osiguranje zasniva na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguranika u okviru kantona i Federacije. Nadalje, odredbama čl. 9., 11., 13., 15. i 33.

navedenoga Zakona propisano je da se prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja ostvaruju:

- na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja;
- da sve osigurane osobe imaju ravnopravan položaj glede ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja;
- da se sredstva za ostvarivanje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju doprinosima od kojih se obrazuju fondovi zdravstvenog osiguranja kod zavoda zdravstvenog osiguranja kantona;
- da se s ciljem ostvarivanja prava i osiguravanja sredstava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osniva zavod zdravstvenog osiguranja kantona, te da osigurane osobe imaju pravo na korištenje lijekova čije je stavljanje u promet odobrila Vlada Federacije BiH, a nalaze se na listi lijekova koji se osiguranicima mogu propisati na teret sredstava kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Vijeće je, sukladno članku 80. Zakona o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH, utvrdilo da se sredstva za financiranje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju iz:

- doprinosa iz plaća djelatnika koji su u radnom odnosu kod pravne ili fizičke osobe;
- doprinosa na prihod osoba koje obavljaju gospodarsku ili negospodarsku djelatnost osobnim radom;
- doprinosa iz mirovina i invalidnina i drugih naknada iz mirovinskog i invalidskog osiguranja;
- doprinosa za nezaposlene građane;
- doprinosa koji se plaća na stalnu novčanu potporu i za osobe smještene u ustanovama socijalne skrbi;
- doprinosa iz prihoda od samostalne estradne djelatnosti, izdavanja ploča, audio i videokazeta, te na ulaznice za organiziranje sportskih, estradnih i drugih kulturnih javnih priredaba;
- doprinosa za prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unaprjeđenja;
- dodatnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu;
- doprinosa iz dohotka od poljoprivredne djelatnosti, odnosno drugih prihoda ostvarenih obavljanjem poljoprivredne djelatnosti, kao i zakupnine za poljoprivredno zemljište;
- doprinosa osoba koje same plaćaju doprinose;
- naknada za zdravstvenu zaštitu članova obitelji djelatnika zaposlenih u inozemstvu, inozemnih umirovljenika i članova njihovih obitelji;
- sredstava proračuna Federacije, kantona, odnosno općine;
- sredstava osobnog učešća osiguranih osoba u pokriću troškova zdravstvene zaštite i
- prihoda od donacije, potpore, pristojbi, kamata, dividendi i drugih prihoda.

Shodno odredbi članka 101. ovoga Zakona, kantonalnim zavodom osiguranja upravlja upravni odbor. Upravni odbor sastoji se od devet članova koje imenuje vlada kantona na prijedlog kantonalnog ministra, i to:

- tri člana iz reda osiguranika zdravstvenog osiguranja,
- dva člana iz reda poslodavaca,
- četiri člana iz reda zdravstvenih djelatnika.

Predsjednika upravnog odbora imenuje vlada kantona prilikom imenovanju ostalih članova upravnog odbora.

Djelokrug, ovlasti i odgovornost upravnog odbora utvrđuju se statutom kantonalnog zavoda osiguranja.

Sukladno odredbi članka 102. istoga Zakona, Federalnim zavodom osiguranja i reosiguranja upravlja upravni odbor. Upravni odbor Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja ima 11 članova koje imenuje Vlada Federacije na prijedlog federalnog ministra, i to:

- po jedan član iz svakog kantona kojega predlažu kantonalna ministarstva zdravstva i
- jedan član iz Federalnog ministarstva zdravstva.

Predsjednika upravnog odbora imenuje Vlada Federacije prilikom imenovanja ostalih članova upravnog odbora. Upravni odbor donosi odluke većinom ukupnoga broja članova upravnog odbora.

Sukladno članku 110. Zakona, nadzor nad zakonitošću rada kantonalnog zavoda osiguranja odnosno Federalnog zavoda osiguranja i reosiguranja obavlja nadležno tijelo uprave kantona odnosno Federacije.

Sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju Federacije BiH, djelatnost Zavoda zdravstvenog osiguranja KS, Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona 10 i Zavoda zdravstvenog osiguranja USK zasniva se na načelu solidarnosti, neprofitna je i nije tržišno organizirana.

Važno je naglasiti kako se u Odluci o listi lijekova Kantona Sarajevo, Odluci o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, Odluci o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 i u Odluci o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona utvrđuju: opseg prava osiguranih osoba na korištenje lijekova koji se osiguravaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja KS, Zavoda zdravstvenog osiguranja HNK, Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona 10 i Zavoda zdravstvenog osiguranja USK, način i postupak propisivanja i izdavanja tih lijekova i primjene u zdravstvenim ustanovama, kao i način utvrđivanja pozitivnih (esencijalnih) listi lijekova u KS-u, HNK, Kantonu 10 i USK.

S obzirom na to da utvrđivanje opsega prava osiguranih osoba na korištenje lijekova koji se osiguravaju na teret sredstava navedenih zavoda zdravstvenih osiguranja, način i postupak propisivanja i izdavanja tih lijekova i primjene u zdravstvenim ustanovama, kao i način utvrđivanja pozitivnih (esencijalnih) listi lijekova u KS-u, HNK, Kantonu 10 i USK **potpada pod sustav javnog zdravstva i socijalne skrbi, odnosno obveznog socijalnog osiguranja, koji je izuzet od pravila državne potpore, shodno točki 20. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01).**

Naime, sustav zdravstvene zaštite i socijalnog osiguranja u BiH i u navedenim kantonima baziran je na načelu solidarnosti: nadziru ga državna tijela, financira se na temelju obvezne uplate doprinosa, prava na zdravstvenu zaštitu ne ovise o visini uplaćenih doprinosa i, shodno točki 20. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), nema tržišnu aktivnost, a samim tim ni elemenata državne potpore jer javne usluge koje se obavljaju na načelu solidarnosti ne predstavljaju ekonomsku aktivnost i nisu tržišno organizirane.

U Bosni i Hercegovini se javni zdravstveni sustav zasniva na načelu solidarnosti, putem javnih zdravstvenih ustanova, financiranih putem obveznih doprinosa i/ili proračunskim dotacijama, a usluge se pružaju bez naknade krajnjih korisnika, odnosno pružatelji tih usluga tj. javne zdravstvene ustanove ne smatraju se poduzetnicima, odnosno nije riječ o ekonomskoj aktivnosti bez obzira što se i te ustanove nalaze "na tržištu"

prilikom nabave neophodnih proizvoda i usluga namijenjenih toj djelatnosti.

Ako zdravstvene usluge pružaju neovisni ljekari, privatne poliklinike i slično uz naplatu i preuzimanje poslovnog rizika, riječ je o poduzetnicima koji obavljaju ekonomsku aktivnost i na njih se primjenjuju pravila o državnoj potpori.

Jednako je relevantno i stajalište Europskog suda pravde u slučaju FENIN (C-205/3), kojim je izričito utvrđeno da "SNS upravljačka tijela (26 javnih tijela, uključujući i tri ministarstva španjolske vlade, koja vode nacionalni zdravstveni sustav) ne djeluju kao poduzeća (gospodarski subjekti u smislu prava konkurencije) kada sudjeluju u menadžmentu nacionalnih zdravstvenih usluga, te da njihov kapacitet kao kupaca ne može biti razdvojen od uporabe medicinskih sredstava i opreme nakon njihove kupovine. Shodno tome, ta tijela ne djeluju kao poduzeća, u smislu prava konkurencije Europske unije, kada kupuju medicinska dobra i opremu i čl. 81. i 82. EC-a nisu primjenjivi na njih".

Dakle, svrha pozitivnih (esencijalnih) listi je ostvarivanje prava osiguranih osoba na korištenje lijekova na teret sredstava zdravstvenog osiguranja. Nije riječ o sredstvima koja su namijenjena industriji lijekova i njihova svrha nije profit proizvođača lijekova. U konkretnome slučaju, relevantna je i odluka Europskog suda pravde u slučaju Poucet i Pistre (C-159/91 i 160/91), u kojoj se navodi sljedeće: **"Zdravstveni fondovi i organizacije uključene u upravljanje javnim sustavom socijalne skrbi vrše isključivo društvenu funkciju. To se djelovanje zasniva na načelu nacionalne solidarnosti i potpuno je neprofitno."**

Vrlo je značajno stajalište Europskog suda pravde u slučaju "Komisija/Dôvera zdravotná poisťovňa" (spojeni slučajevi C-262/18 P i C-271/18 P, presuda Suda – Veliko vijeće, od 11. 6. 2020. godine), prema kome Sud u paragrafu 30. konstatira: "Kada je, posebice, riječ o oblasti socijalne sigurnosti, Sud je presudio da **pravo Unije načelno ne utječe na nadležnost država članica za uređenje svojih sustava socijalne sigurnosti lišene ekonomskog karaktera, on provodi opću ocjenu predmetnog sustava i u tu svrhu uzima u obzir sljedeće elemente, to jeste ostvaruje li se sustavom socijalni cilj, provodi li se njime načelo solidarnosti, izostaje li bilo kakav profitni cilj obavljane djelatnosti i kontrolira li tu nadležnost država."** Dalje, u paragrafu 31. Sud ističe: "U okviru te opće procjene osobito treba ispitati može li se i u kojoj mjeri za predmetni sustav smatrati da provodi načelo solidarnosti i je li djelatnost zdravstvenih osiguravatelja koji upravljaju takvim sustavom podvrgnuta državnoj kontroli." U sljedećem paragrafu (broj 32.) Sud utvrđuje kriterije u procjeni je li se konkretnim sustavom socijalne sigurnosti provodi načelo solidarnosti: **"Sustave socijalne sigurnosti kojima se provodi načelo solidarnosti osobito obilježavaju obveza članstva, kako za osiguranike tako i za osiguravatelje, činjenica da su doprinosi određeni zakonom ovisno o primanjima osiguranika, a ne o riziku koji oni pojedinačno predstavljaju, bilo zbog svoje dobiti bilo zbog zdravstvenog osiguranja, pravilo prema kojemu su obvezna davanja utvrđena zakonom jednaka za sve osiguranike, neovisno o iznosu doprinosa koji plaća svaki od njih, kao i mehanizam za prijeboj troškova i rizika, posredstvom kojega sustavi koji ostvaruju dobit sudjeluju u financiranju sustava koji imaju strukturalne financijske poteškoće."**

Naime, sredstva koja se u KS-u, HNK, Kantonu 10 i USK isplaćuju iz zavoda zdravstvenog osiguranja radi ostvarivanja prava osiguranika ne ovise o visini doprinosa koje osiguranik uplaćuje u zavod/fond, nego se u potpunosti primjenjuje načelo solidarnosti. Prema tome, takva aktivnost nije ekonomska i ona **ne podliježe pravilima konkurencije i pravilima državne**

potpore. Naime, u konkretnome slučaju, građani kao osiguranici iz svojih osobnih sredstava (bruto plaće) uplaćuju doprinose na temelju kojih se formira fond zdravstvene zaštite. Djelovanje zavoda zdravstvenog osiguranja zasniva se na načelu solidarnosti, neprofitno je i nije tržišno organizirano. Samim tim Vijeće je utvrdilo kako aktivnosti taksativno navedenih vlada **ne podliježu pravilima o državnoj potpori.**

Naime, sredstva koja se u KS-u, HNK, Kantonu 10 i USK isplaćuju iz zavoda zdravstvenog osiguranja radi ostvarivanja prava osiguranika ne ovise o visini doprinosa koje osiguranik uplaćuje u zavod/fond, nego se u potpunosti primjenjuje načelo solidarnosti. Prema tome, takva aktivnost nije ekonomska i ona **ne podliježe pravilima konkurencije i pravilima državne potpore.** Naime, u konkretnome slučaju, građani kao osiguranici iz svojih osobnih sredstava (bruto plaće) uplaćuju doprinose na temelju kojih se formira fond zdravstvene zaštite. Djelovanje zavoda zdravstvenog osiguranja zasniva se na načelu solidarnosti, neprofitno je i nije tržišno organizirano. Samim tim Vijeće je utvrdilo kako aktivnosti taksativno navedenih vlada **ne podliježu pravilima o državnoj potpori.**

Europski sud pravde je u prethodno navedenim relevantnim odlukama zauzeo stajalište da zdravstveni fondovi/zavodi i druge organizacije koje su uključene u javni sustav socijalne zaštite, kada je njihova aktivnost zasnovana na načelu društvene solidarnosti, obavljaju isključivo društvenu funkciju, jer je u tom slučaju njihova aktivnost neprofitna.

Uzimajući u obzir navedeno, u konkretnome slučaju Vijeće je utvrdilo kako u Odluci o listi lijekova Kantona Sarajevo, Odluci o utvrđivanju liste lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona, Odluci o listi lijekova koji se mogu propisivati i izdavati na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja Kantona 10 i u Odluci o listi lijekova obveznog zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog kantona nije sadržana državna pomoć iz članka 3. stavak (1) Zakona, s obzirom na to da je Vijeće utvrdilo da se djelovanje navedenih zavoda kao javnih zdravstvenih ustanova zasniva na načelu solidarnosti, koji su financirani putem obveznih doprinosa i/ili proračunskim dotacijama, a usluge se pružaju bez naknade krajnjih korisnika, odnosno pružatelji tih usluga tj. zavodi kao javne zdravstvene ustanove se ne smatraju poduzetnicima, odnosno nije riječ o ekonomskoj aktivnosti bez obzira što se i te ustanove nalaze "na tržištu" prilikom nabave neophodnih proizvoda i usluga namijenjenih toj djelatnosti.

Sukladno navedenome, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka ovoga Rješenja.

Broj UP/I 02-26-1-51-27/21
21. ožujka 2023. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu
BiH
Dženan Selimbegović, v. r.

ДРЖАВНА РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ БЕЗБЈЕДНОСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

362

На основу члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17) и члана 28. став (2) Закона о државној служби у

институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17), по претходно прибављеном мишљењу Агенције за државну службу Босне и Херцеговине број 03-34-2-921-9/22 од 24.01.2023. године, директор Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА У СЕКТОРУ ЗА ПРАВНЕ, КАДРОВСКЕ, ОПШТЕ И ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

1. **АМАР ВРАЊ**, именује се за Помоћника директора у Сектору за правне, кадровске, опште и финансијске послове у Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност, **почевши од 01.04.2023. године.**
2. Руководитељем државном службенику из тачке 1. овог рјешења припада плата из **Б5** платног разреда државних службеника.
3. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Против овог рјешења може се изјавити жалба Одбору државне службе за жалбе у року од осам дана од дана пријема истога. Жалба не одлаже извршење рјешења како је прописано чланом 63. став (6) Закона државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

Број 04-34-4-374/23
30. марта 2023. године
Сарајево

Директор
Маринко Зелько, с. р.

На основу члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", бр. 32/02, 102/09 и 72/17) и члана 28. став (2) Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 и 93/17), по претходно прибављеном мишљењу Агенције за државну службу Босне и Херцеговине број 03-34-2-921-9/22 од 24.01.2023. године, директор Државне регулаторне агенције за радијацијску и нуклеарну сигурност доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА У СЕКТОРУ ЗА ПРАВНЕ, КАДРОВСКЕ, ОПШТЕ И ФИНАНСИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

1. **АМАР ВРАНЈ**, именује се за Помоћника директора у Сектору за правне, кадровске, опште и финансијске послове у Државној регулаторној агенцији за радијацијску и нуклеарну сигурност, **почевши од 01.04.2023. године.**
2. Рукводећем државном службенику из тачке 1. овог рјешења припада плата из **Б5** платног разреда државних службеника.
3. Ово рјешење објављује се у "Службеном гласнику БиХ". Против овог рјешења може се изјавити жалба Одбору државне службе за жалбе у року од осам дана од дана пријема истога. Жалба не одлаже извршење рјешења како је прописано чланом 63. став (6) Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине.

Број 04-34-4-374/23
30. марта 2023. године
Сарајево

Директор
Маринко Зелько, с. р.